NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2018/1248,

annettu 18 päivänä syyskuuta 2018,

Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Lähi-idän rauhanprosessiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Israelin ja Palestiinan välisen konfliktin ratkaiseminen on unionille strateginen painopiste, ja unionin on pysyttävä aktiivisesti sitoutuneena asiaan, kunnes konflikti on saatu ratkaistua kahden valtion ratkaisun pohjalta.

(2) Lähi-idän rauhanprosessiin olisi nimitettävä Euroopan unionin erityisedustaja, jäljempänä 'erityisedustaja', 29 päivään helmikuuta 2020 saakka.

(3) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa perussopimuksen 21 artiklassa määritettyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Nimitetään Susanna TERSTAL Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Lähi-idän rauhanprosessiin 29 päivään helmikuuta 2020 saakka. Neuvosto voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) arvion perusteella ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotuksesta päättää, että erityisedustajan toimeksianto päättyy aikaisemmin.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

1. Erityisedustajan toimeksianto perustuu Lähi-idän rauhanprosessia koskevan unionin politiikan tavoitteisiin.

2. Yleistavoitteena on kokonaisvaltainen rauha, joka olisi saavutettava pohjautuen kahden valtion ratkaisuun, joka käsittää Israelin sekä demokraattisen, alueellisesti yhtenäisen, elinkelpoisen, rauhanomaisen ja täysivaltaisen Palestiinan valtion ja jossa näillä rinnakkain elävillä valtioilla on turvalliset ja tunnustetut rajat sekä normaalit suhteet naapureihinsa asiaa koskevien Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 242 (1967) ja 338 (1973) mukaisesti ja palauttaen mieliin muut asiaa koskevat päätöslauselmat, mukaan lukien päätöslauselma 2334 (2016), sekä Madridin periaatteiden, mukaan lukien maata rauhan vastineeksi -periaate, Lähi-idän rauhansuunnitelman, osapuolten aiemmin tekemien sopimusten, arabimaailman rauhanaloitteen ja Lähi-idän kvartetin, jäljempänä 'kvartetti', 1 päivänä heinäkuuta 2016 antamien suositusten mukaisesti. Ottaen huomioon Israelin ja arabien suhteiden eri osatekijät alueellinen ulottuvuus on kokonaisvaltaisen rauhan olennainen osa.

3. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi poliittiset painopisteet ovat kahden valtion ratkaisun säilyttäminen sekä rauhanprosessin käynnistäminen uudelleen ja sen tukeminen. Myönteisen lopputuloksen saavuttamiseksi on tärkeää määritellä neuvottelujen perusta selkeillä parametreilla, ja unioni on vahvistanut joulukuussa 2009, joulukuussa 2010 ja heinäkuussa 2014 annetuissa neuvoston päätelmissä tällaisia parametreja koskevan kantansa, jota se edistää edelleen aktiivisesti.

4. Unioni on sitoutunut työskentelemään osapuolten ja kansainväliseen yhteisöön kuuluvien kumppanien kanssa muun muassa osallistumalla kvartettiin ja toteuttamalla aktiivisesti asianmukaisia kansainvälisiä aloitteita uuden dynamiikan luomiseksi neuvotteluja varten.

3 artikla

Toimeksianto

1. Poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

a) antaa aktiivinen ja tehokas unionin panos toimiin ja aloitteisiin, joilla pyritään lopullisesti ratkaisemaan Israelin ja Palestiinan välinen konflikti kahden valtion ratkaisun pohjalta ja unionin parametrien ja asiaa koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien, mukaan lukien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 2334 (2016), mukaisesti sekä tehdä ehdotuksia unionin toimiksi tältä osin;

b) edistää ja ylläpitää läheisiä suhteita rauhanprosessin kaikkiin osapuoliin, asiaankuuluviin poliittisiin toimijoihin, alueen muihin maihin, kvartetin jäseniin ja muihin maihin, joita asia koskee, sekä YK:hon ja muihin asiaankuuluviin kansainvälisiin järjestöihin, kuten Arabiliittoon, rauhanprosessin lujittamiseksi yhteistyössä niiden kanssa;

c) työskennellä asianmukaisesti mahdollisten uusien neuvottelupuitteiden edistämiseksi ja kehittämiseksi yhdessä kaikkien keskeisten sidosryhmien ja unionin jäsenvaltioiden kanssa, erityisesti edistämällä Pariisissa 15 päivänä tammikuuta 2017 pidetyn konferenssin osanottajien hyväksymän yhteisen lausuman ([1]) tavoitteita;

d) tukea aktiivisesti osapuolten välisiä rauhanneuvotteluja ja osallistua niihin aktiivisesti muun muassa esittämällä ehdotuksia unionin puolesta sen vakiintuneen pitkäaikaisen politiikan mukaisesti kyseisten neuvotteluiden puitteissa;

e) varmistaa unionin jatkuva läsnäolo asiaa koskevilla kansainvälisillä foorumeilla;

f) osallistua kriisien hallintaan ja ennaltaehkäisemiseen, myös Gazan osalta;

g) osallistua pyydettäessä osapuolten välisten kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoon sekä käynnistää diplomaattiset toimet osapuolten kanssa, jos näiden sopimusten määräyksiä ei noudateta;

h) osallistua poliittisiin toimiin, joilla saadaan aikaan perustavanlaatuinen muutos kestävän ratkaisun löytämiseksi Gazan alueelle, joka on tulevan Palestiinan valtion erottamaton osa ja jota olisi käsiteltävä neuvotteluissa;

i) kiinnittää erityistä huomiota rauhanprosessin alueelliseen ulottuvuuteen vaikuttaviin tekijöihin, sitoutumiseen arabikumppaneiden kanssa sekä arabimaailman rauhanaloitteen täytäntöönpanoon;

j) ylläpitää rakentavia suhteita rauhanprosessin yhteydessä tehtyjen sopimusten allekirjoittajiin, jotta edistetään demokratian perussääntöjen noudattamista, joihin kuuluvat esimerkiksi kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen;

k) tehdä ehdotuksia unionin mahdollisuuksista osallistua rauhanprosessiin sekä parhaista tavoista jatkaa unionin aloitteita ja käynnissä olevia rauhanprosessiin liittyviä unionin toimia, kuten unionin osallistumista Palestiinan uudistuksiin, unionin asiaan liittyvien kehityshankkeiden poliittiset näkökohdat mukaan lukien;

l) sitouttaa osapuolet pidättymään yksipuolisista toimista, jotka uhkaavat kahden valtion ratkaisun käytettävyyttä, erityisesti Jerusalemissa ja miehitetyn Länsirannan C-alueella;

m) raportoida säännöllisesti kvartetin lähettiläänä neuvottelujen etenemisestä ja suunnasta sekä kvartetin toiminnasta sekä osallistua kvartetin lähettiläiden kokousten valmisteluun unionin kantojen pohjalta ja muiden kvartetin jäsenten kanssa koordinoiden;

n) myötävaikuttaa unionin ihmisoikeuspolitiikan, muun muassa ihmisoikeuksia koskevien unionin suuntaviivojen, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevien sekä naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien heihin kohdistuvien syrjintämuotojen torjumista koskevien unionin suuntaviivojen, sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 1325 (2000) liittyvän unionin politiikan täytäntöönpanoon yhteistyössä ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan kanssa, muun muassa seuraamalla tapahtuvaa kehitystä ja raportoimalla siitä sekä antamalla suosituksia tältä osin;

o) vaikuttaa siihen, että alueen mielipidejohtajien käsitys unionin roolista selkenee.

2. Erityisedustaja tukee korkean edustajan toimintaa ja valvoo samalla yleisesti kaikkia Lähi-idän rauhanprosessiin liittyviä unionin toimia kyseisellä alueella.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii tämän ensisijaisena yhteyspisteenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta hänen toimeksiantonsa puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen asiaankuuluvien yksiköiden kanssa.

([1]) Yksi jäsenvaltio (Yhdistynyt kuningaskunta) osallistui konferenssiin ainoastaan tarkkailijana eikä liittynyt konferenssissa hyväksyttyyn yhteiseen lausumaan.

4. Erityisedustaja tekee säännöllisiä vierailuja alueelle ja varmistaa toimintansa tiiviin koordinoinnin Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston, unionin Tel Avivin edustuston sekä alueen muiden asiaankuuluvien unionin edustustojen kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 29 päivänä helmikuuta 2020 päättyvälle kaudelle on 1 730 000 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista.

4. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista siihen saakka, kunnes komissio on hyväksynyt loppuraportin, mikä merkitsee toimeksiannon rahoituksen päättymistä virallisesti.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa avustajaryhmän perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvista poliittisista erityiskysymyksistä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot ja unionin toimielimet voivat esittää, että henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan kanssa. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa lähettävä viranomainen. Myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin lähettämiä asiantuntijoita voidaan asettaa työskentelemään erityisedustajan kanssa. Sopimussuhteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän viranomaisen alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluvan Euroopan ulkosuhdehallinnon yksikön, unionin Tel Avivin edustuston ja Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston tiloihin, jotta varmistetaan toiminnan yhtenäisyys ja johdonmukaisuus.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä hoitaman tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämät erioikeudet, vapaudet ja muut takuut sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaiden kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU ([1]) vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio, Euroopan ulkosuhdehallinto ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

2. Unionin edustustot alueella ja/tai jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

([1]) Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa perussopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa mukaisesti ja vastuualueen turvallisuustilanteen perusteella suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan erityisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen vastuualueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat erityiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet, sekä valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman;

b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on vastuualueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen vastuualueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kyseiselle alueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevan kertomuksen ja toimeksiannon toteuttamista koskevan kertomuksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

Erityisedustaja raportoi säännöllisin väliajoin suullisesti ja kirjallisesti korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille perussopimuksen 36 artiklan mukaisesti.

12 artikla

Koordinointi

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta sekä auttaa varmistamaan, että kaikkia unionin välineitä ja jäsenvaltioiden toimia käytetään johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden kanssa pyritään yhteistyöhön tarvittaessa. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen komission yksiköiden toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan unionin ja jäsenvaltioiden edustustoille, erityisesti Jerusalemissa sijaitsevalle unionin edustajan toimistolle ja unionin Tel Avivin edustustolle.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita asiaankuuluvien jäsenvaltioiden edustustojen päälliköihin, unionin edustustojen päälliköihin ja YTPP-operaatioiden johtajiin. Näiden on kaikin tavoin pyrittävä avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa tiiviissä yhteistyössä unionin Tel Avivin edustuston päällikön ja Jerusalemissa sijaitsevan unionin edustajan toimiston kanssa paikallisen tason poliittista ohjausta palestiinalaisalueella toteutettavan Euroopan unionin poliisioperaation (EUPOL COPPS) ja Rafahin rajanylityspaikkaa koskevan Euroopan unionin rajavalvonnan avustusoperaation (EU BAM Rafah) johtajille. Erityisedustajan on myös pidettävä yhteyttä muihin paikan päällä oleviin kansainvälisiin ja alueellisiin toimijoihin.

13 artikla

Avustaminen vaatimusten osalta

Erityisedustaja ja erityisedustajan henkilöstö avustavat sellaisten tietojen hankkimisessa, joita käytetään vastattaessa aiempien Lähi-idän rauhanprosessin erityisedustajien toimeksiannoista mahdollisesti aiheutuviin vaatimuksiin ja velvoitteisiin, ja antavat tätä varten hallinnollista apua ja oikeuden tutustua asiaankuuluviin asiakirjoihin.

14 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja esittää neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevan kertomuksen 31 päivään tammikuuta 2019 mennessä ja kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta 30 päivään marraskuuta 2019 mennessä.

15 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 18 päivänä syyskuuta 2018.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
G. BLÜMEL